

La fontauna sil Crest a Laax ei renovada e gl'orsal 1895 cuagl ornament tarlischa puspei.

Alla fontauna a Fuornatsch maunca mo aunc il niev spitg silla petga. FOTOS AUGUSTIN BEELI

Las fontaunas digl offizier

La vischnaunca da Laax restaurescha las siat fontaunas historicas

DAD AUGUSTIN BEELI/FMR

■ Igl onn 1895 ha il cauvitg Peter Coray (1843-1930) schau installar a Laax las fontaunas dil vitg. Uonn eis ei pia 125 onns dapli lu. Sil giubileum lai la vischnaunca restaurar ils siat objects. Els vitgs grischns s'audan las fontaunas tiel maletg dil habitadi. Ina dallas renomadas ei quella da lenn da Valendau ch'ils signurs de Marchion havevan schau installar. A Glion eis ei ina pli nova construida 1950 silla piazza cumin. Da principi ha mintga vitg siu agen tip da fontauna. El vitg da Laax dat ei siat veglias. Sco usitau fuva la construziun adattada al diever: Il begl grond da crap fuva reservaus per buentar la biestga, il cuort duvran las

masseras e fumitgasas per lavar. Scadin habitont fuva colligias culla fontauna: pign e grond bueva aua giu dil tgiern, ins empleneva la sadiala per casa e cuschina. Oz ei quei semidau cumplettaimein. Oz che traffic e turissem domineschan ein ellas plitost decoraziun e per enqual habitont nuot auter che enta peis.

La vischnaunca da Laax renda tuttina honor a sia ierta: Igl onn vargau ha ella instradad in project. Sco quei ch'il cau-fontauna Simon Caviezel ha confirmau alla FMR, investesch'ins 15 000 francs per mintga object. En duas etappas vegnan las fontaunas sanadas. Igl onn vargau ha ina firma specialisada restaurau treis, actualmein ein quater enzugliadas cun plastic. «Tier singulas han

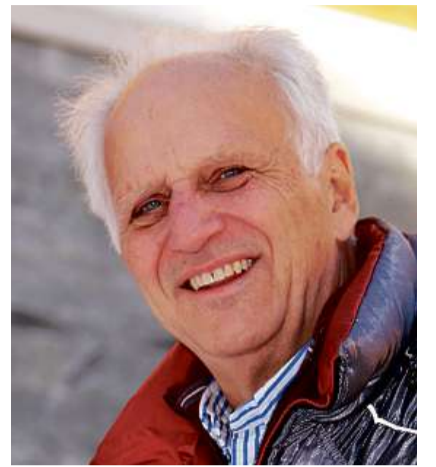
ins stuiu allontanar la folia endadens. Dalla davosa restauraziun havevan ins taccau giu la surfatscha endadens», declara Simon Caviezel. Tenor la metoda nova ei quei buca pli necessari, ei tonschi da sablunar cun pressiu e da stuppar las fessas cun maula speciala.

Pervia dallas emissiuns da puorla, per la segirtad e pervia dallas midadas da temperatura, han ins stuiu zugliar mintga fontauna en ina tenda. Las petgas orundas fuvan da fier culau, pli tard han ins remplazzau ellas cun crap e betun. Mintgina dallas siat fontaunas ei in unicat e quei vulan ins era mussar. Enstagl da schar ir gl'asfalt tochen sils mirs dallas fontaunas, han ins circumdau ellas cun duas retschas sulada.

Simon Caviezel ha grond plascher da quei modest project. Pil preventiv communal eis ei ina pintga expensa, la mesira vegn denton a far in pulit effect. Sil giubileum da 125 onns tarlischan ellas puspei e rendan attent agl anteriur diever existenzial.

En vesta al giubileum da 150 onns Flurin Camathias vegn la Pro Laax a schar montar vid las fontaunas singulas strofes da sias poesias. Cul telefonin ed in code QR survegnan ins lu dapli informaziuns. Las fontaunas dil vitg haveva Peter Coray (1843-1930) schau installar. El fuva staus a Ruma e il regiment dils Zuavs e forsà – aschia la tradiziun orala – haveva el seschau inspirar dallas renomadas fontaunas da Ruma.

MUSTÉR

Igl investur Marcus Weber freina ses projects per casa da parcar e restaurant.

FOTO HANS HUONDER

Pendicularas freinan lur projects

DA HANS HUONDER/FMR

■ Igl accionari principal dallas Pendicularas Mustér SA ed investur Marcus Weber ha frenau ils projects dalla casa da parcar a S. Catrina e dil restaurant sil Cuolm da Vi. Sco quei ch'il director dallas Pendicularas Mustér SA, Stefan Arnold, ha detg sin damonda dalla FMR, vegnan ils dus projects buca realisai il mument. Marcus Weber hagi decidu in stop da baghegiar. Buca pertuccaus da quei stop ei il project dil «Flowtrail», la descensiu per velos per famiglias da Gendusas entochen Caischavedra. Tenor Stefan Arnold ein ils recuors e las intervenziuns da pliras varts il motiv principal da quella decisiun. Il project dalla casa da parcar ei calculaus cun cuosts da rodond 6,5 milliuns francs. El preveda 470 parcadis. Sil Cuolm da Vi era ei previu in restaurant cun 96 plazs da seser, leutier ina lounge ed ina terrassa. L'entschatta dallas lavurs dil restaurant eran previstas la primavera 2021.

Pertuccont il diember da parcadis vesa Stefan Arnold buca in problem per las pendicularas: «En in contract digl onn 2008 s'oblighescha la vischnaunca da Mustér da metter a disposiziun 130 parcadis el contuorn dil Center Fontauna allas Pendicularas Mustér SA. Quei contract stat en connex cul terren che las pendicularas han cediud pil project dil hotel Acla da Fontauna.»

Sin damonda dalla FMR ha il president communal Robert Cajacob declarau che la lescha prescriu negin diember da parcadis per las pendicularas. Ei stoppi esser egl interess da lezza da disponer da tals. D'in contract cun l'obligaziun dalla vischnaunca da metter a disposiziun 130 parcadis sa Robert Cajacob nuot: «Ils ski-unzuns san far diever dils parcadis sur e sut via spel Center Fontauna per las cundiziuns che auters fan era. Plinavon stat la parcella sur il hotel Acla da Fontauna che s'udeva pli baul allas pendicularas a disposiziun per parcadis ad ellas entochen ch'il project dil hotel ei realisau.» Tenor Robert Cajacob installescha la vischnaunca il proxim temps uras da parcar sils parcadis el contuorn dil Center Fontauna. Ils visitaders dil center duain lu saver far diever gratuit in temps limitau da quels. Marcus Weber ei buca staus contenschibels per ina posiziun.

TRUN

Quater demissiuns

(fmr/hh) Ils 29 da november 2020 elegian vischinas e vischins da Trun il cussegl da vischnaunca e la cumissiun da gestiun per la perioda d'uffeci 2021-2023. En vesta a quella tscherna han la cussegliera Patricia Trento ed il cusseglier da vischnaunca Philippe Vincenz abdicau. Dalla cumissiun da gestiun seretilan Manuela Decurtins e Catrina Livers. Nominaziuns per las elecziuns dil cussegl da vischnaunca e la cumissiun da gestiun la fin da november san vegnir fatgas entochen ils 29 d'october 2020.

Bia emoziuns igl onn giubilar

Sur Alfred Cavelti ei 25 onns plevon a Glion

DAD AUGUSTIN BEELI/FMR

■ El ei staus 12 onns decan e parsura dils plevons sursilvans. Dapi nov onns eis el canoni extra muros dalla diocesa da Cuera. En emprema lingia eis el denton augsegner, dapi 43 onns ella «vegna dil Segner», dapi 25 onns a Glion. Quei survetsch divin seigi staus fetg evangelics, ei in dils numerus resuns ch'el ha retschiert. La dumengia dils 30 d'uost 2020 han 120 000 persunas tedlau el radio SRF la messa che sur Alfred Cavelti ha celebrau. Igl ei stau ina emissiu directa ord la baselgia parochiala da Glion, igl ei «sia» baselgia. Dapi 25 onns celebrescha el cheu messa, devoziuns e rusaris, battegia affons, fa riugs da bara. Cun 68 onns eis el aunc nuota staunchels, el lavura vinavon en pensum parzial da 70 pertschien. El spital regional eis el responsabels per l'assistenza spirituala ed ella casa da vegls e da tgira a Glion celebrescha el regularmein messa, era attempai da confessiun reformada apreziechan quei survetsch.

Sur Alfred Cavelti gauda la nova situaziun da habitar en sias atgnas quater preits a Glion.

FOTO AUGUSTIN BEELI

Treis gadas haregiau

Il nutriment spiritual ei da grond'impurtonza pils attempai. «Oz van cunzun ils tgaus grischns en baselgia. La regularitad da pli baul dad ir en baselgia ei buca pli», constatescha il plevon da Glion. El gi quei buca reproschond. Sur Alfred Cavelti ei numnadamein in realist che viva cul pievel. El ei quel dallas structuraras vivas e stabilas. 25 onns ha el habitau ella casa pervenda a Glion. L'entschatta zercladur ha el midau en si'atgna habitaziun buca lunsch naven. «Igl ei in liug fetg ideal e central», remarca il plevon. El ha bardigliu en sias atgnas quater preits e gauda la nova situaziun. Malgrad ch'el resta plevon da Glion eis

el ussa ina persuna privata. En connex culs tgaus grischns ch'ei eis bauns e la generaziun giuvna che maunca savens leu accentuescha sur Alfred enzatgei ch'ei a cor ad el: «Perquei ch'els separticipeschan buca pli schi regularmein sco pli baul vul quei buca gir ch'els hagian negina cardientscha e seigien buca colligiai culla pleiv.»

«Oz sas buca pli seser silla sutga sco plevon e spitgar che tut cuori», gi el ord l'experiencescha. Sco plevon dil pievel s'audi da tgirar il contact ed ir denter la gliעד. Sur Alfred fa quei cul dun ch'el ha retschiert en tgina: el ei in dalla gliעד e dil pievel. Els 25 onns ch'el ei a Glion ha el battegiu ina generaziun, ha accumulau affons a l'emprema communiun

e giu da dar il cumiau a biars defuncts. La damonda daco ch'el seigi restaus schi gitg rispunda el cuort: «Perquei ch'jeu sun sesentius bein cheu.» 1995 haveva el midau da Val S. Pieder a Glion. Treis gadas haveva la suprazionza da pleiv haregiau. Tschun onns ein ils da Glion stai senza plevon, el denton sesenteva fetg bein en Val S. Pieder. 1981, cun 29 onns, haveva el surpriu lezza pleiv, «encunter mia voluntad», precischescha el.

Coronavirus, ina schanza

El hagi ponderau gitg e la finala decidu da far la midada suenter 14 onns. Il motiv che ha intimau el ei stau in'idea ambiziusa ch'el ha giu: El hagi ponderau da baghegiar si ina collaboraziun denter

pliras pleivs. Treis onns suenter ch'el ei vegnius a Glion eis ei stau uras da realisar quella. «Gl'emprem han ins giu bia dubis ed ei ha duvrau bia da perschuer la pleiv. El era clamein dil meini ch'ei seigi la structura digl avegnir. Igl onn 2020 funcziuna la pastoraziun da Glion cun Schluen e Sagogn stupent, e dapi dus onns aunc cun Sevgein. In'otra fuorma da pastoraziun ei buca da s'imaginar. Tonpli ch'il plevon astga collaborar dapi onns cun ina retscha da laics fidaì e premurai.»

Cun ina certa satisfacziun mira sur Alfred anavos sil svilup. Ella gliesta dils 13 plevons da Glion eis el quel ch'ei staus il pli gitg en uffeci. Ch'el s'auda dapi treis onns tiels pensiunai san ins strusch crer. Ha el in recept per restar giuvens? «Esser cuntents cun sesez e cul contuorn», ei la cuorta risposta. Dumengia proxima vul la pleiv festivar il giubileum da survetsch da sur Alfred Cavelti. Ella fa quei cun in survetsch divin ed in aperitiv el curtgin sper baselgia. Igl ei ina dallas fiastas ella «vegna dil Segner». Malgrad tutta cuntentientscha ha igl onn 2020 purtau agl augsegner in tagl decisiv. «Il virus ha fatschentau mei ualti fetg emoziunalmein», conceda sur Alfred. La malsegirtad, renunziar dallas funcziuns dall'jamna sontga culla pli bialas liturgias, Vendergis sogn en baselgia vita e la Vigelgia pascala cun quater persunas: quei seigi stau fetg pesont per el. Suenter siat meins culla situaziun extraordinaria lai el valer ch'il Coronavirus seigi era ina schanza per bia che pareva automatisau. Aschia selegra el da festivar ils 24 da december Nadal en ina fuorma tut nova. Aunc avon, il gi da sogn Francestg, vegn el a rimnar sias nuorsas da Glion e contuorn per tgirar la cuminonza.